

Кримськотатарський
Ресурсний Центр

річний звіт

2022

Київ, 2022

Зміст

Вступне слово

3

Про нас: місія, візія, ціль, цінності

5

Наша команда

8

Наглядова та експертні ради	11
Наші партнери	12
Розвиток КРЦ	14

Таймлайн

15

Січень	18
Лютий	19
Березень	20
Квітень	21
Травень	22
Червень	24
Липень	25
Серпень	26
Вересень	27
Жовтень	28
Листопад	28
Грудень	29

Статистика у цифрах за 2022 рік

31

Фінансовий звіт

34

Вступне слово

ЕСКЕНДЕР БАРИЄВ
Голова Правління

2022 рік став роком початку повномасштабної військової агресії росії проти України, роком виклику та випробувань для всього українського суспільства, роком перезавантаження та адаптації громадян України до роботи в умовах повномасштабної війни.

Досвід роботи в гібридному форматі та з окупованими територіями дозволив команді Кримськотатарського Ресурсного Центру (КРЦ) швидко переорієнтуватися до нових умов роботи, хоча трохи змінив її напрями, а також допомагати іншим. У цих умовах важливим чинником стала підтримка партнерських донорських організацій.

У своїй роботі КРЦ наголошував на консолідації українського суспільства, приверненні уваги міжнародної громадськості для підтримки України та зменшення впливу росії в міжнародних організаціях.

2022 рік став продовженням системної перебудови організаційного розвитку для КРЦ, була переглянута, проаналізована та продовжена до 2023 року "Стратегія КРЦ".

КРЦ системно оновлює клікабельні діаграми "Жертви окупації Криму", які на постійній основі доступні на сайті організації на 4-х мовах та відображають актуальну кількість бранців кремля, зниклих та загиблих людей за період окупації Криму.

КРЦ системно оновлює клікабельну діаграму "Особи, які порушують права людини у Криму", яка на постійній основі доступна на сайті організації та відображає списки осіб, які порушують права людини у Криму за їх професійною діяльністю.

У 2022 році було розроблено електронний реєстр порушень прав людини та військових злочинів.

У 2022 році оновлено комунікаційну Стратегію КРЦ, за допомогою якої було внесено зміни до підходів у формуванні контенту, що дозволило збільшити кількість підписників у соціальних мережах організації.

У 2022 році розроблено фандрейзингову стратегію, за допомогою якої організація

Вступне слово

сподівається покращити своє фінансове становище у 2023 році.

У 2022 році КРЦ було набуто статусу спостерігача при Рамковій Конвенції ООН зі зміни клімату та представники організації вперше взяли участь у роботі Конференції Рамкової Конвенції ООН було набуто статусу спостерігача при Рамковій Конвенції ООН зі зміни клімату та представники організації вперше взяли участь у роботі Конференції Рамкової Конвенції ООН (COP-27) у Шарм-Ель-Шейху (Єгипет).

Нашими пріоритетами залишаються: забезпечення колективних прав кримськотатарського народу та індивідуальних прав усіх жителів Криму; здійснення правозахисної діяльності; розробка проектів нормативних актів; підтримка культурно-просвітницьких ініціатив; здійснення моніторингу та аналізу компонентів сталого розвитку Криму; здійснення інформаційно-просвітницької діяльності.

У 2022 році спільно з Державною Службою етнополітики та свободи совісті України проводили роботу над імплементацією Закону України "Про корінні народи України", КМУ було прийнято два нормативно-правові акти: Порядок закріплення правового статусу представницького органу корінного народу України та позбавлення такого статусу та Порядок проведення консультацій органів виконавчої влади з представницькими органами корінних народів України.

Ми зосереджені на досягненні стратегічних цілей КРЦ через наші інституційні програми, акції та заходи. Саме такий підхід гарантує ефективне забезпечення прав людини, деокупацію та реінтеграцію Криму, сформованих на стратегічних сесіях та фокус-групах КРЦ. Програмний підхід забезпечує прозоре управління коштами та вирішення конкретних завдань та досягнення вимірюваних результатів.

У 2022 році КРЦ продовжував комунікації з дипломатами та парламентами різних країн щодо підтримки України у захисті від військової агресії Росії, зокрема захисту українського неба.

Ми вдячні всім, хто вірить у Кримськотатарський Ресурсний Центр і допомагає нам, нашим друзям, експертам та партнерам за підтримку КРЦ у 2022 році.

Команда Кримськотатарського Ресурсного Центру продемонструвала, що може працювати у різних кризових умовах, у тому числі й за умов гарячої стадії війни. Разом ми боремося за майбутнє країни, спільні цінності, ведемо боротьбу за деокупацію Криму і захищаємо права наших громадян.

Разом переможемо!

ХТО МИ Є?

Кримськотатарський Ресурсний Центр — громадська організація, створена у 2015 році з метою забезпечення колективних прав кримських татар як корінного народу та індивідуальних прав всіх жителів Криму задля досягнення сталого розвитку.

Наша місія

КРЦ веде роботу на місцевому, національному та міжнародному рівнях, спрямовану на деокупацію, реінтеграцію та сталий розвиток Криму, через протидію агресії, геноциду та дискримінації, реалізацію колективних прав та інтересів корінних народів України, захист прав людини, моніторинг та аналіз компонентів сталого розвитку Криму, інформаційно-просвітницьку та адвокаційну діяльність, підтримку культурних, освітніх, наукових ініціатив.

Наша візія

Діяльність КРЦ стала складовою деокупації та реінтеграції Криму. Результат нашої роботи сприяв миробудівництву, відновленню справедливості, забезпеченню сталого розвитку Криму в Україні, захищеності прав корінних народів України і прав людини, зміцненню демократичних інституцій. Активність КРЦ призвела до об'єктивного сприйняття ситуації в Криму на українському, європейському та глобальному рівні.

Невизначеність моменту деокупації зумовила деталізацію візії для двох станів: до деокупації та після. Кожна з них представлена в окремому розділі Стратегії.

наші цінності

- права корінних народів України;
- опір агресії;
- права людини;
- ненасильницька боротьба;
- верховенство права;
- сталий розвиток.

особливу увагу приділяємо

- захисту прав корінних народів України і їх представників;
- збереженню і розвитку національної ідентичності корінних народів України і національних меншин;
- захисту ресурсів Криму, як батьківщини корінних народів України;
- протидії дискримінації.

основна ціль

Недопущення завершення спроби анексії Криму шляхом актуалізації проблеми його окупації на національному та міжнародному рівнях і залучення більшої кількості партнерів і прихильників для спільної діяльності.

спеціальні цілі

1. Сприяння захисту та реалізації прав корінних народів України.
2. Сприяння захисту та реалізації прав людини.
3. Сприяння деокупації та реінтеграції Криму.
4. Сприяння захисту довкілля Криму.
5. Сприяння самоорганізації населення Криму.

Наша команда

ЕСКЕНДЕР БАРИЄВ

Голова Правління

“Команда КРЦ продемонструвала, що може працювати за різних кризових умов, зокрема й за умов гарячої війни. Ми продовжуємо боротися з першопричиною злочинів проти людяності — російською окупацією.

“Сьогодні КРЦ — це голос окупованого Криму. Ми робимо все, щоб цей голос був почутий як на національному рівні, так і на міжнародному.

ЛЮДМИЛА КОРОТКИХ

Юристка

“Для мене робота у КРЦ — це можливість, використовуючи міжнародну систему захисту прав людини, домагатися справедливості для жертв окупаційної адміністрації, а також робити свій внесок у реалізацію колективних прав кримськотатарського народу та розбудову демократичної України.

“Важливо популяризувати тему Криму серед українського населення. Саме завдяки злагодженій та системній роботі КРЦ, нам вдається розповідати про ситуацію на півострові мільйонам людей та залучати їх до нашої діяльності.

ТЕТЯНА САВЧУК

Менеджерка із комунікацій

ВІКТОРІЯ ЛЯЛЮШКО

Бухгалтерка

“КРЦ робить величезний вклад у відновлення територіальної цілісності України, я щаслива, що є причетною до цього!

Наша команда

АНТОН ОПАНАСЕНКО
Юрист

“Для мене робота у КРЦ, окрім професійного зростання як юриста, є також безпосереднім внеском у процес досягнення історичної справедливості щодо кримськотатарського народу як корінного народу Криму, який неодноразово простягав руку допомоги українському народу у скрутні моменти нашої спільної історії.

ОЛЕКСАНДР СТОЄЦЬКИЙ
Менеджер з комунікацій

“Недостатньо просто сприймати інформацію, необхідно ще й критично її осмислювати. Основна місія КРЦ — інформувати світ про ситуацію в Криму.

СЕРГІЙ ПАРХОМЕНКО
Менеджер

“КРЦ — потужна неурядова організація у сфері деокупації Криму. Я допомагаю розробляти пропозиції з протидії пропаганді в Криму.

ВОЛОДИМИР ЛЯШЕНКО
Юрист

“Крим — це Україна! Захист прав та свобод кримців — це вклад Кримськотатарського Ресурсного Центру у визволення Криму від окупації.

ВАЛЕРІЯ ЯРМОЛЕНКО
Менеджерка з комунікацій

“Робота у КРЦ дозволяє мені приносити користь у боротьбі проти окупантів на інформаційному полі, допомагати розповсюджувати інформацію про корінні народи України та розвіювати міфи навколо Криму.

Наглядова рада

**РЕФАТ
ЧУБАРОВ**

Голова Меджлісу кримськотатарського народу

**СВІТЛАНА
КУЗЬМІНА**

Доктор філософських наук, декан факультету соціальних і гуманітарних наук Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля

**АДАС
ЯКУБАУСКАС**

Голова Центру дослідження геноциду й опору жителів Литви, голова Спільки татар Литви, заступник генерального секретаря Світового конгресу кримських татар

**СВІТЛАНА
АНДРЮЩЕНКО**

Доктор наук, доцент Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка

**ОЛІВЕР
ЛООДЕ**

Керівник центру "URALIC", координатор міжнародного руху #LIBERATE-CRIMEA

Експертні ради:

юридична

з охорони довкілля та сталого розвитку Криму

ОЛЕКСІЙ ПЛОТНІКОВ

Кандидат юридичних наук, експерт Асоціації Реінтеграції Криму

СВІТЛАНА БОЙЧЕНКО

Доктор географічних наук

БОРИС БАБІН

Доктор юридичних наук, професор

ЄВГЕН ХЛОБИСТОВ

Доктор економічних наук, академік

КОСТЯНТИН ЗАХАРЕНКО

Доктор політичних наук, адвокат

Сергій Волошин

Кандидат економічних наук

Наші партнери

The Federal Government

EMBASSY OF THE UNITED STATES

МЕДЖЛІС КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ

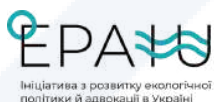
Посольство Великої Британії в Україні

Швеція Sverige

МІЖНАРОДНИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
Підтримка демократії у всьому світі

Ініціатива з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні

UKRAINE CRISIS media center

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

building local promise.

Наші партнери

АННА КРАВЧЕНКО

Керівниця Представництва "Фонду Фрідріха Науманна за Свободу" в Україні

“У важкий воєнний час міжнародним організаціям дуже важливо співпрацювати з надійними партнерами, які не тільки відповідають суворим адміністративним вимогам, а й точно розуміють потреби суспільства, особливо меншин, і готові захищати їхні права. Для нас КРЦ є таким партнером багато років. З нашою підтримкою КРЦ у перший рік повномасштабного вторгнення росії в Україну проробив величезну роботу в документації порушень прав людини, зокрема прав корінних народів України. Цей внесок неоціненний і безперечно допоможе у відновленні справедливості та розслідуванні злочинів агресора.

АЙДЕР ХАЛІЛОВ

Старший програмний менеджер USAID/ENGAGE

“Програма сприяння громадській активності "Долучайся!" пишається тим, що підтримує діяльність Кримськотатарського ресурсного центру. Ми вважаємо, що КРЦ робить дуже важливий внесок у просвітницьку та експертну роботу задля повернення тимчасово окупованого Криму та захисту прав кримськотатарського народу. Адвокаційні зусилля Центру як всередині України, так і на міжнародній арені, є прикладом координації зусиль та професійного підходу. Раді бути поряд та допомагати КРЦ залучати та просвіщати громадян щодо важливих питань деокупації Криму.

ІННА ПІДЛУЦЬКА

Заступниця виконавчого директора Міжнародного Фонду "Відродження"

“Кримськотатарський Ресурсний Центр (КРЦ) є нашим давнім та важливим партнером. Завдяки співпраці Центру і Міжнародного фонду "Відродження" світ дізнався більше про ситуацію в тимчасово окупованому росією Криму, про російські злочини та порушення прав людини, зокрема — про репресії проти кримських татар, про завдану шкоду довікільлю — а також про те, що необхідно робити вже зараз на українському і міжнародному рівні, щоб це зупинити. Співпраця з КРЦ - це внесок у нашу спільну боротьбу за майбутнє українського Криму.

Розвиток КРЦ

Кримськотатарський Ресурсний Центр системно вдосконалюється та покращує свою діяльність.

У межах організаційного розвитку КРЦ було переглянуто **"СТРАТЕГІЮ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ 2021-2023"**.

Організація розробила **фандрейзингову стратегію** та **нову комунікаційну стратегію**, оновила сайт та активно працює над збільшенням підписників у соціальних мережах.

У своїй діяльності КРЦ використовує **системний менеджмент**, а також управління проектами за допомогою програмного забезпечення.

Співробітники організації регулярно **беруть участь у тренінгах** відповідно до їх напрямку роботи з метою підвищення компетенції та кваліфікації.

У 2022 році:

Менеджерка КРЦ Зарема Барієва взяла участь у тренінгу "Integrational dialogue workshop" в Софії, Болгарії, а також у 75-му Зальцбурзькому глобальному семінарі "Об'єднання та підтримка українського громадянського суспільства під час війни" в Австрії.

Юристка Людмила Коротких взяла участь у тренінгу "Адаптивне та відповідальне програмування".

Уся команда КРЦ взяла участь у практичному онлайн-воркшопі із залученням місцевих ресурсів, організованому програмою сприяння громадській активності "Долучайся" та у воркшопі з людино-орієнтованого дизайну.

Менеджерка з комунікацій Тетяна Савчук взяла участь у семінарі "Свобода преси: Виклики в цифрову епоху" у Німеччині та у тренінгу зі створення відеоконтенту у Києві.

Менеджер з комунікацій Олександр Стоєцький взяв участь в аналітичній школі для екоактивістів "Викриття колаборантів, російських активів та шахраїв за допомогою системи на основі відкритих даних RuAssets" у Києві.

Таймлайн

25.01

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за 2021 рік.

23.02

Команда КРЦ провела пресконференцію: "Інформаційна кампанія #LIBERATECRIMEA: як долучитись до боротьби за Крим".

24.02

Повномасштабне вторгнення рф в Україну.

16.03

КРЦ розпочав інформаційну кампанію "У КРИМУ — ПОЧАЛОСЯ... У КРИМУ – ЗАВЕРШИТЬСЯ!", присвячену Дню спротиву окупації Криму та початку повномасштабного вторгнення рф в Україну.

18.03

КРЦ запустив кампанію, спрямовану на боротьбу з прибічниками Z-фашизму в окупованому Криму, які клеять літеру "Z" на свій автотранспорт і таким чином підтримують фашизм і є учасниками злочину проти людяності.

19.03

КРЦ запустив дитячу кампанію "Захисти моє небо!"

10.04

КРЦ за підтримки Представництва "Фонду Фрідріха Науманна за Свободу" в Україні у межах програми "Первинна гуманітарна допомога активістам-ВПО "Шоковий пакет" направив гуманітарну допомогу українським громадським активістам, які вимушено покинули свої домівки через війну, яку розпочала росія на території України.

15.04

КРЦ розробив інфографіку "Що робити якщо людину викрали на окупованій території?"

05.05

КРЦ, Меджліс кримськотатарського народу, Постійне представництво України при ООН провели сайд-івент у рамках 21 сесії Постійного форуму ООН з питань корінних народів на тему: "Збройна агресія росії проти України: вплив на корінні народи".

13.05

КРЦ разом з Всеукраїнською Асоціацією ОТГ за підтримки Шведсько-українського проєкту SALAR International розробив Рекомендації посадовим особам ОМС для забезпечення власної безпеки в умовах збройної агресії рф.

18.05

КРЦ запустив інформаційну кампанію "Не засудили вчора — повторюється сьогодні", присвячену 78 роковинам геноциду кримськотатарського народу.

Таймлайн

21.06

КРЦ розпочав інформаційну кампанію, присвячену Дню кримськотатарського прапора, а також бордової кампанію по всій Україні.

27.07

КРЦ направив списки із конкретними іменами осіб, відповідальних за порушення прав людини в окупованому Криму, МЗС України, Офісу Президента України, СБУ, а також посольствам країн: США, Великобританія, Канада, Естонія, Латвія, Литва та ЄС із закликом ввести проти них персональні санкції.

20.08

КРЦ презентував ролик про Крим із залученням відомих українців та кримських татар: Тарас Тополя, Джамала, Святослав Вакарчук, Севгіль Мусаєва та Ахтем Сеїтаблаєв. Цим відео ми привернули більшу увагу жителів України до ситуації на окупованому півострові.

31.10

Менеджерка КРЦ Зарема Барієва під час роботи 83 сесії Комітету ООН з Ліквідації Дискримінації щодо жінок у Женеві розповіла про становище кримськотатарських жінок в окупованому Криму, а також на новоокупованих територіях України.

14.11

КРЦ запустив інформаційну кампанію "Могилізація", в рамках якої мешканців Криму інформували про те, як можна уникнути мобілізації, що робити, якщо отримав повістку, як виїхати у третю країну тощо.

14.12

КРЦ оголосив, що відкрив пункт незламності в офісі для усіх активістів та громадських діячів для продовження їх роботи.

22.07

КРЦ був рекомендований для отримання статусу спостерігача при Рамковій конвенції ООН зі змін клімату, що дає можливість брати активну участь у Конференції ООН щодо зміни клімату (COP).

09.08

КРЦ розпочав інформаційну кампанію "Багатство у різноманітті. Збережемо корінні народи України", присвячену Міжнародному дню корінних народів світу.

24.09-01.10

На Закарпатті КРЦ провів "Табір Свободи", у якому взяли участь 20 активістів із різних куточків України.

06.11-18.11

у Шарм-ель-Шейху (Єгипет) пройшов Саміт ООН зі зміни клімату (#COP27), в рамках якого Кримськотатарський Ресурсний Центр спільно з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України провели сайд-івент на тему: "Вплив на зміну клімату: Крим, корінні народи та міжнародні злочини".

10.12

КРЦ та Меджліс кримськотатарського народу розпочали інформаційну кампанію "Свобода, рівність, справедливість — відновимо права людини в кожному куточку України", присвячену Міжнародному дню прав людини.

Команда КРЦ взяла участь в акції **"#SayNOtoPutin"**, яка відбулася у Києві. Активісти вимагали від світової спільноти не піддаватися на ультиматуми президента російської федерації Володимира Путіна та зберегти світовий порядок.

10 КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за грудень 2021 року.

13 Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв підписав договір про співробітництво і партнерство з Державним інститутом сімейної та молодіжної політики.

14 КРЦ став одним із авторів заяви української громадськості щодо російської інтервенції до Казахстану.

22 У День Соборності України, команда КРЦ приєдналася до всесвітньої акції — світовий ланцюг соборності українців **#СкажиУкраїні_ТАК/ #SayYESToUkraine**

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у зустрічі із **Надзвичайним та Повноважним Послом Держави Ізраїль в Україні Міхаелем Бродським**, яка відбулася в офісі Меджлісу кримськотатарського народу.

25 КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за 2021 рік.

26 Експерт КРЦ Борис Бабін обговорив із Спеціальним доповідачем ООН з прав людини на безпечну питну воду та санітарію паном Педро Аррохо Агудо ситуацію з "дефіцитом" води в окупованому Криму.

27 Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у круглому столі на тему: "Як збільшити присутність Криму в інформаційному просторі України у 2022?", який відбувся у конференц-залі Національної спілки журналістів України.

08

У Мелітополі КРЦ представив ексклюзивний документальний фільм **"Поверніть мого тата!"**, який розповідає про трагедії дітей, чиїх тат посадили або насильно викрали після окупації Криму. **9 лютого** фільм був презентований у Запоріжжі.

02

Експерти КРЦ направили звіт до Комітету з ліквідації дискримінації щодо жінок, а також Спеціальному доповідачу ООН з питання про насильство щодо жінок, його причини і наслідки пані Рим Альсалем на тему **"Насильство щодо корінних кримськотатарських жінок і дівчат"**.

08

Експерти КРЦ **направили звіт** до Експертного механізму з прав корінних народів на тему «Мілітаризація окупованого Криму та переслідування корінного кримськотатарського народу».

10

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за січень 2022 року.

14

Експерти КРЦ направили звіт до Експертного механізму **з прав корінних народів** у рамках дослідження "Договори, угоди та інші конструктивні домовленості між корінними народами та державами, включаючи мирні угоди та ініціативи щодо примирення, та їх конституційне визнання"

20

У День початку російської агресії проти України, у Києві на Майдані Незалежності відбулася презентація проєкту **#PunishPutin**. У заході взяв участь Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв, який розповів про ситуацію в окупованому Криму.

23

КРЦ провів пресконференцію: "Інформаційна кампанія **#LIBERATECRIMEA**: як долучитись до боротьби за Крим", присвячену Дню спротиву окупації Криму та розпочав штурм у соціальних мережах, присвячений Дню спротиву окупації Криму.

24

У перший день повномасштабного вторгнення рф в Україну, Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у пресконференції **"Україна – мирний дім для всіх нас: звернення на підтримку України"**, яка відбулася у Києві в ІА "Укрінформ".

КРЦ розпочав інформаційну кампанію **"У КРИМУ — ПОЧАЛОСЯ... У КРИМУ — ЗАВЕРШИТЬСЯ!"**, присвячену Дню спротиву окупації Криму та початку повномасштабного вторгнення рф в Україну.

16

08 Представники КРЦ та Меджлису кримськотатарського народу провели робочу зустріч із представниками Міжнародного Суду корінних народів.

09 Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь в онлайн-зустрічі із представниками ОБСЄ/БДІПЛ.

10 КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за лютий 2022 року.

18 КРЦ запустив кампанію, спрямовану на боротьбу з прибічниками **Z-фашизму** в окупованому Криму, які клять **літеру "Z"** на свій автотранспорт і таким чином підтримують фашизм і є учасниками злочину проти людяності.

18 КРЦ розпочав кампанію **"Российский солдат, убирайся из моего дома"**, у рамках якої кожен житель України міг зняти коротке відео із закликом до російських окупантів покинути українську землю.

19 КРЦ розпочав дитячу кампанію **"Захисти моє небо!"**, в межах якої сотні дітей намалювали малюнки у будь-якому форматі на тему "Захисти моє небо" із закликом до міжнародної спільноти захистити небо над Україною, нашу державу та наші домівки.

21 КРЦ, рух **#LIBERATECRIMEA** разом із Клубом Дзюдо "Іппон Київ" організував безоплатні дитячі онлайн-заняття з Дзюдо. Усі бажаючі могли долучитися до тренувань.

30 КРЦ у межах дитячої кампанії "Захисти моє небо" презентував відеоролик "Ukrainian Children Call **"Shelter My Sky"**.

28

Голова Правління КРЦ **Ескендер Барієв**, менеджерка КРЦ Людмила Коротких та менеджерка КРЦ Зарема Барієва виступили на 21 сесії Постійного форуму ООН з питань корінних народів.

05

КРЦ став підписантом **"Звернення до країн-членів НАТО: захистіть українське небо і весь світ від катастрофи"** та **"Звернення до держав-членів НАТО та всіх союзників України"**.

10

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за **березень 2022 року**.

15

Команда КРЦ провела онлайн-зустріч із представниками Центру документування російських злочинів в Україні імені Рафала Лемкіна Інституту Пілецького (Польща). Представники організацій обговорили деталі про підписання меморандуму про співпрацю фіксації воєнних злочинів РФ і визначили напрями спільної діяльності.

15

КРЦ розробив інфографіку **"Що робити якщо людину викрали на окупованій території?"**

26

КРЦ розпочав **інформаційно-бордову кампанію** по всій Україні, спрямовану на підтримку національного духу та єдності українського народу.

10

КРЦ за підтримки Представництва "Фонду Фрідріха Науманна за Свободу" в Україні у межах програми "Первинна гуманітарна допомога активістам-ВПО **"Шоковий пакет"**" направив гуманітарну допомогу українським громадським активістам, які вимушено покинули свої домівки через війну, яку розпочала росія на території України.

27

КРЦ в онлайн-режимі представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за I квартал 2022 року, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

КРЦ разом з Меджліс кримськотатарського народу, Постійне представництво України при ООН провели сайд-івент у рамках 21 сесії Постійного форуму ООН з питань корінних народів на тему: **"Збройна агресія росії проти України: вплив на корінні народи"**.

02 Голова Правління КРЦ **Ескендер Барієв** виступив на **21 сесії Постійного форуму ООН** з питань корінних народів у рамках п.4 "Обговорення шести визначених мандатом сфер діяльності Постійного форуму з урахуванням Декларації ООН про права корінних народів, підсумкового документа Всесвітньої конференції з корінних народів та Порядку денного в галузі сталого розвитку на період до 2030 року".

02 Менеджерка КРЦ **Зарема Барієва** виступила на 21 сесії Постійного форуму ООН з корінних народів у рамках п.5а "Діалог форуму з корінними народами".

03 Голова Правління КРЦ **Ескендер Барієв** виступив на 21 сесії Постійного форуму ООН з питань корінних народів у рамках п.5а "Діалог із корінними народами" [Інтерактивний діалог] порядку денного.

13 КРЦ разом з Всеукраїнською Асоціацією ОТГ за підтримки Шведсько-українського проекту SALAR International розробив Рекомендації посадовим особам ОМС для забезпечення власної безпеки в умовах збройної агресії рф.

10 КРЦ представив **аналіз порушень прав людини** в окупованому Криму за квітень 2022 року, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

13 КРЦ напередодні 78 роковин геноциду кримськотатарського народу розробив та опублікував тест.

КРЦ
РЕСТРУКЦІЙНИЙ ЦЕНТР

Що ти знаєш
про День пам'яті жертв
геноциду кримсько-
татарського
народу?

18.05.1944

ТЕСТ

19

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у круглому столі на тему **"Депортації, масові репресії, штучний голод: інструменти політики тоталітарних режимів XX та XXI століть"**.

18

Відбувся онлайн показ документального фільму режисерки Крістіни Пашин **"Боротьба за батьківщину: кримські татари"** у Northwestern University (Північно-Західному університеті) у США в Іванстоні в штаті Іллінойс. Менеджерка КРЦ Зарема Барієва взяла участь у цьому заході, розповівши про сучасне становище кримськотатарського народу.

18

КРЦ організував міжнародний траурний онлайн-мітинг, присвячений **пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу**.

19

Палата громад Канади **визнала тотальну депортацію кримських татар** у 1944 році актом геноциду, а у червні 2019 року КРЦ направив лист, у якому закликали країну визнати депортацію кримськотатарського народу актом геноциду.

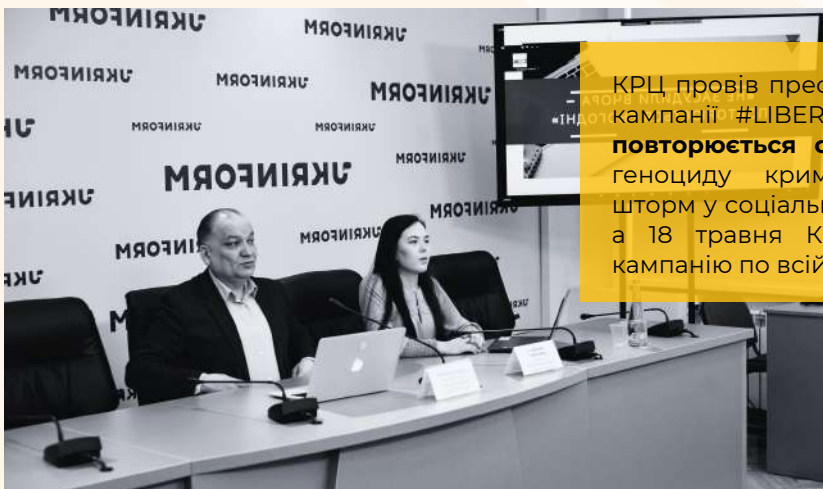
30

Голова Правління КРЦ **Ескендер Барієв** взяв участь у координаційній зустрічі з Експертною мережею Кримської платформи та представниками Міністерства закордонних справ України та Фонду Східна Європа.

19

КРЦ провів **онлайн-тренінг з безпеки** для представників органів місцевого самоврядування, до якого долучилися 40 учасників зі всієї України.

16

КРЦ провів пресконференцію в рамках інформаційної кампанії **#LIBERATECRIMEA: "Не засудили вчора — повторюється сьогодні"**, присвячену 78 роковинам геноциду кримськотатарського народу, розпочав шторм у соціальних мережах, присвячений цьому дню, а 18 травня КРЦ розпочав інформаційно-бордову кампанію по всій Україні.

21

КРЦ, Державна служба з етнополітики та свободи совісті України та Меджліс кримськотатарського народу провели пресконференцію в рамках інформаційної кампанії **#LIBERATECRIMEA: "Два прапори — єдина країна"**, присвячену Дню кримськотатарського прапора.

01

Голова Правління КРЦ **Ескендер Барієв** взяв участь у зустрічі з представниками Експертної мережі Кримської платформи.

08

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у робочій нараді щодо проблемних питань освіти на тимчасово окупованій території АР Крим та м. Севастополь, а також новоокупованих територій південних регіонів України.

08

КРЦ презентував **тест "Що ти знаєш про НАТО?"**, спрямований на поглиблення знань усіх українців щодо цінностей, цілей і поточної діяльності Північноатлантичного Альянсу.

10

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за **травень 2022 року**, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

20

КРЦ провів зустріч із представниками Центру гуманітарного діалогу, під час якої співрозмовники обговорили методи моніторингу стану екосистеми на тимчасово окупованих територіях Криму та Донбасу.

22

КРЦ оголосив про початок конкурсу аматорського відео **"Мій Крим"**, у якому могли взяти участь усі охочі. Найкреативніші учасники отримали гарантовані призи: мобільний телефон, блютуз-навушники, трипод для селфі UFT з LED-кільцем, а також футболки із візуальною продукцією КРЦ.

30

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у зустрічі з Директором Бюро з демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ (БДІПЛ) Маттео Мекаччі та Першою заступницею директора п. Катериною Рябіко.

29

В офісі Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим відбулася презентація дослідження експертів КРЦ **"Еколого-кліматична дискримінація в окупованому Криму: виміри та загрози"**.

04

Менеджера КРЦ Людмила Коротких взяла участь у **15 сесії Експертного механізму ООН** з прав корінних народів, під час якої розповіла про те, як несвоєчасне визнання і не закріплення на конституційному рівні прав корінних народів призводить до міждержавних конфліктів, і що це є загрозою не лише для самих корінних народів, а й для миру та безпеки у всьому світі.

10

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму **за червень 2022 року**, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

19

Команда КРЦ оновила комунікаційну стратегію організації.

21

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за **I півріччя 2022 року**, а також воєнних злочинів та порушень прав людини на Півдні.

21

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у консультативній **зустрічі з етно-спільнотами України**, яка відбулася у Міністерстві культури та інформаційної політики України відбулася.

22

КРЦ був рекомендований для **отримання статусу спостерігача** при Рамковій конвенції ООН зі змін клімату, що дає можливість брати активну участь у Конференції Організації Об'єднаних Націй щодо зміни клімату (COP).

27

КРЦ **направив списки** із конкретними іменами осіб, відповідальних за порушення прав людини в окупованому Криму, Міністерству закордонних справ України, Офісу Президента України, Службі Безпеки України, а також посольствам країн США, Великобританія, Канада, Естонія, Латвія, Литва та ЄС із закликом ввести проти них персональні санкції.

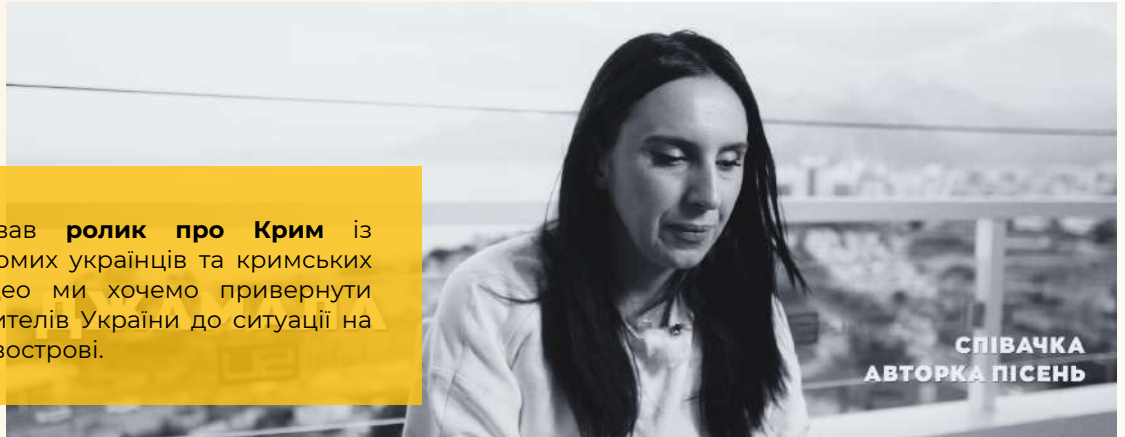

26

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв, представники Меджлісу кримськотатарського народу та Секретаріату Ради Європи провели онлайн-зустріч, під час якої обговорили **порушення прав людини в окупованому Криму**.

20

КРЦ презентував **ролик про Крим** із залученням відомих українців та кримських татар. Цим відео ми хочемо привернути більшу увагу жителів України до ситуації на окупованому півострові.

03

КРЦ в інформаційному агентстві "Укрінформ" провів презентацію на тему "**Фейки про НАТО в окупованому Криму**", під час якої спікери розказали про тенденції поширення фейкової інформації в тимчасово окупованому Криму про цінності, цілі й поточну діяльність НАТО.

08

В офісі КРЦ відбулося **засідання Громадської ради** при Державній службі України з етнополітики та свободи совісті.

09

КРЦ та Державна служба України з етнополітики та свободи совісті провели **брифінг** з нагоди Міжнародного дня корінних народів світу.

09

КРЦ розпочав шторм у соціальних мережах, присвячений **Міжнародному дню корінних народів світу**, а також бордову кампанію по всій Україні.

10

КРЦ до Міжнародного дня корінних народів світу **розробив та опублікував тест**, розроблений у рамках інформаційної кампанії #LIBERATECRIMEA.

09

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв та менеджерка КРЦ Людмила Коротких взяли участь у інтерактивному круглому столі "**Збереження ідентичності корінних народів в умовах війни та глобальних викликів XXI ст.**", який організував Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького за підтримки Ради Європи.

10

КРЦ представив **аналіз порушень прав людини в окупованому Криму** за липень 2022 року, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

19

Голова Правління КРЦ взяв участь в **експертному обговоренні**: "Припинення незаконної російської анексії Криму та деокупація півострова: оптимальні шляхи та механізми".

19

Представники КРЦ взяли участь в Установчому Форумі "**Крим — Погляд в Майбутнє**" у КМДА.

29

В інформгентстві "Укрінформ" КРЦ провів пресконференцію в рамках інформаційної кампанії **#LIBERATE-CRIMEA**: "Відеоконтент як важливий інструмент поширення інформації про Крим".

06

Голова Правління КРЦ **Ескендер Барієв** провів зустріч із журналістом відомої французької газети "**Le Monde**" **Олів'є Труком**.

10

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму за **серпень 2022 року**, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

15

КРЦ провів пресконференцію, під час якої розповів про підсумки і результати інформаційної кампанії **#LIBERATE-CRIMEA**, яка була покликана підвищити рівень поінформованості населення України про ситуацію в окупованому Криму.

23

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь у **Міжнародному Академічному форумі з питань Криму**, який послугував платформою для глибоких і нестандартних дискусій щодо питань, важливих для реінтеграції Криму та відновлення історичної справедливості для корінних народів.

24

З 24 вересня до 1 жовтня КРЦ провів на Закарпатті "**Табір Свободи**", у якому взяли участь 20 активістів із різних куточків України.

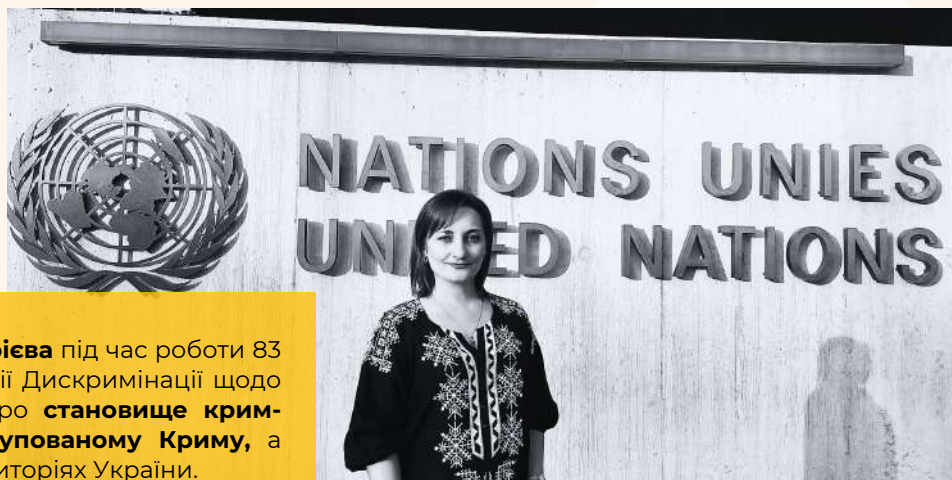
19

КРЦ провів презентацію на тему "**Фейки про НАТО в окупованому Криму**", під час якої спікери розказали про тенденції поширення фейкової інформації в тимчасово окупованому Криму про НАТО за серпень 2022 року.

31

Менеджерка КРЦ **Зарема Барієва** під час роботи 83 сесії Комітету ООН з Ліквідації Дискримінації щодо жінок у Женеві розповіла про **становище кримськотатарських жінок в окупованому Криму**, а також на новоокупованих територіях України.

01

КРЦ та учасники **"Табору свободи"** підтримали та подякували нашим захисникам і передали український **прапор із своїми побажаннями** БФ "Миротворець України" при Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону.

10

КРЦ представив **аналіз порушень прав людини в окупованому Криму** за вересень 2022 року, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

26

КРЦ представив аналіз порушень прав людини в окупованому Криму **за 9 місяців 2022 року**, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

06

до 18 листопада у Шарм-ель-Шейху (Єгипет) пройшов **Саміт ООН зі зміни клімату (#COP27)**, в рамках якого КРЦ спільно з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України провели сайд-івент на тему: **"Вплив на зміну клімату: Крим, корінні народи та міжнародні злочини"**.

08

КРЦ провів презентацію на тему **"Фейки про НАТО в окупованому Криму"**, під час якої спікери розповіли про тенденції поширення фейкової інформації в тимчасово окупованому Криму про НАТО за вересень-жовтень 2022 року.

10

КРЦ представив **аналіз порушень прав людини в окупованому Криму** за жовтень 2022 року, а також воєнних злочинів та порушень прав людини в окупованих Херсонській та Запорізькій областях.

31

Кримськотатарський Ресурсний Центр розпочав співпрацю із **Національним корпусом кримськотатарської мови**.

14

КРЦ оголосив, що готовий стати **пунктом незламності** для усіх активістів та громадських діячів для продовження їх роботи.

12

В офісі КРЦ відбулося засідання Громадської ради при Державній службі України з питань етнополітики та свободи совісті.

12

КРЦ **провів пресконференцію** "Свобода, рівність, справедливість — відносно права людини в кожному куточку України", присвячену Міжнародному дню прав людини.

13

Представники КРЦ взяли участь у "Правозахисній НеКонференції", а саме: у майстерні на тему **"Крим в окупації"**.

20

Голова Правління КРЦ Ескендер Барієв взяв участь **у круглому столі** на тему "Ситуація з правами людини в окупованій Автономній Республіці Крим та місті Севастополь, Україна — Розвиток подій внаслідок російської збройної агресії", організований Офісом Генсека Ради Європи.

24

КРЦ **надав гуманітарну допомогу** десяткам українським громадським активістам-ВПО.

28

КРЦ повністю оновив сайт, який доступний чотирма мовами: українською, російською, англійською та кримськотатарською. Він став більш зручним, інформативним і сучасним.

Статистика у цифрах за 2022 рік

♦ організовано

5 14 1 2 7

зустрічей, з яких 1 із послом іноземної країни в Україні

пресконференцій

флешмоб

презентації фільмів

інформаційних кампаній, які охопили понад 23 мільйони людей

✚ Міжнародний літній табір "Табір Свободи", у якому взяло участь 20 осіб

♦ розроблено

8 3 16 24 5 1

інформаційних роликів

стратегії

аналізів про ситуацію з правами людини в окупованому Криму

плакати #LIBERATECRIMEA

тестів

лендинг

Взято участь

у **15**

міжнародних івентах

> **18**

заходах партнерів
в Україні

у роботі експертної мережі
Кримської Платформи

а також КРЦ

дав **154 інтерв'ю**

зробив **17 публічних заяв** щодо ситуації в окупованому Криму та щодо повномасштабної війни
був згаданий **104 рази** в українських та іноземних ЗМІ

надав гуманітарну допомогу – **50 активістам**

надав кваліфіковану юридичну консультацію більше **150 особам**

надав кваліфіковану юридичну допомогу більше **50 особам**

сприяв судовому розслідуванню кримінального провадження за фактом
депортації кримськотатарського народу у 1944 році

Зібраний матеріал став також основою для підготовки і подачі відповідних заяв, звернень і звітів до універсальних та регіональних механізмів захисту прав людини. За 2022 рік КРЦ **подано 13 заяв та доповідей** до міжнародних організацій, серед яких звіти до Експертного механізму ООН з прав корінних народів, доповіді Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок та Постійному форуму ООН з питань корінних народів, індивідуальні повідомлення до Робочої групи ООН з насильницьких або недобровільних зникнень.

Завдяки своєчасній реакції у 2022 році КРЦ **дізнався про долю 68 осіб**, яких викрали на території новоокупованих Херсонської та Запорізької областей. Деяких з них або звільнили, або помістили у російські місця несвободи.

ДОХОДИ

ДЖЕРЕЛО	грн	%
Представництво НАТО в Україні	146 070,00	1,86
МФ "Відродження"	5 188 717,64	65,91
Програма сприяння громадській активності "Долучайся!", що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні	1 475 153,98	18,74
Представництво "Фонду Фрідріха Науманна за Свободу" в Україні	206 860,21	2,63
Європейський фонд підтримки демократії	856 130,86	10,87
Власний дохід	37,51	0,00
РАЗОМ	7 872 970,2	100

Витрати

НАПРЯМОК	грн	%
Відрядження співробітників та волонтерів	12 400,04	0,20
Конференції, семінари, інші заходи	296 280,00	4,77
Комунікація (сайти, соціальні мережі, медіа, відео, дизайн, візуалізація)	1 472 696,04	23,70
Гонорари експертів, тренерів, авторів, дослідників тощо	1 502 165,14	24,18
Публікації	213 894,22	3,44%
Переклади	212 421,86	3,42
Архівування	4 870,00	0,08
Розробка стратегій	153 594,00	2,47
Заробітна плата штатних працівників	1 054 290,79	16,97
Податки, соціальні та пенсійні внески	554 368,40	8,92
Адміністративні видатки (включаючи оренду, ремонт та експлуатацію приміщень, зв'язок, банк, канцелярські та інші офісні видатки)	642 602,44	10,34
Обладнання	94 054,00	1,51
РАЗОМ	6 213 636,93	100

Контакти

 Україна, м. Київ, 01030
вул. Богдана Хмельницького,
51-б, 2 поверх

 ctrc@ctrcenter.org

 +38 044 489 61 25 +38 067 343 74 54

Київ, 2022